

Droes RM, Breebaart E, Meiland FJ, van Tilburg W, Mellenbergh GJ. *Effect of Meeting Centres Support Program on feelings of competence of family carers and delay of institutionalization of people with dementia*. Aging Ment Health 2004;8(3).

Omgaan met eigen beperkingen

Handhaven van emotioneel evenwicht

Behoud van een positief zelfbeeld

Omgaan met onzekere toekomst

Omgaan met de nieuwe omgeving

Ontwikkelen van adequate zorgrelaties

Ontwikkelen en behouden sociale relaties

Ondersteuningsprogramma Ontmoetingscentra

Doorlopend programma

Auteur	R.M. Dröes*, E. Breebaart, F.J.M. Meiland, & W. van Tilburg	
Jaar	2004	
Land	Nederland	
Email	rm.droes@vumc.nl	
Doel	Het vergelijken van de effectiviteit van het ondersteuningsprogramma in Ontmoetingscentra (OC) voor mensen met dementie en mantelzorgers met niet-geïntegreerde ondersteuning (psychogeriatrische dagbehandeling in het verpleeghuis)	
Setting	Thuiswonend	
Deelnemers	36 koppels van mensen met dementie en hun mantelzorgers in vier Ontmoetingscentra (E) en 19 koppels gebruik makend van twee reguliere psychogeriatrische dagbehandelingen (C).	
	Gemiddelde leeftijd	mantelzorgers: E = 63,6 (±13,3), C = 60,9 (±12,7)
	Geslacht	mantelzorgers: vrouwen E = 26 (72.2%), C = 13 (68.4%)
	BCRS	E = 31.1 (±7.5), C = 35.2 (±7.2)
Design	Pretest-posttest controlegroep design met gematchte groepen.	
	Steekproef	n _E = 36 n _C = 19
	Follow-up	baseline, na 3 en na 7 maanden
Interventie	Het model van de ontmoetingscentra biedt een geïntegreerd ondersteuningsprogramma voor mensen met dementie en hun mantelzorgers om hen te begeleiden bij het omgaan met de gevolgen van dementie in het dagelijks leven. Het ondersteuningsprogramma is theoretisch gebaseerd op het adaptatie-copingmodel en wordt aangeboden in algemene buurt- en ouderencentra. Voor de mantelzorgers worden jaarlijks 8 tot 10 informatieve bijeenkomsten georganiseerd en een (doorlopende) tweewekelijkse gespreksgroep. Personen met dementie kunnen 3 dagen per week terecht in de dagsociëteit in het centrum, waar gevarieerde activiteiten worden aangeboden gebaseerd op belevingsgerichte zorgbenaderingen. Ook wordt 3 maal per week (45 minuten) psychomotorische therapie aangeboden. Daarnaast is er een wekelijks individueel spreekuur voor de persoon met dementie en mantelzorgers en wordt er tweemaandelijks een centrumoverleg georganiseerd waar de personen met dementie, mantelzorgers en personeel samenkomen om de ervaringen met het programma, voorkeuren en voorstellen voor nieuwe activiteiten te bespreken. Er wordt samengewerkt met andere relevante zorgaanbieders en welzijnsorganisaties in de regio volgens een samenwerkingsprotocol. De reguliere psychogeriatrische dagbehandeling werd met een vergelijkbare frequentie aangeboden in verpleeghuizen. Mantelzorgers ontvingen daar echter zelf geen intensief ondersteuningsprogramma.	

Gecombineerde interventie

	Frequency	maximaal 3 dagen per week
	Duur	doorlopend programma
	Facilitator	team van het Ontmoetingscentrum
Uitkomstmaten	Mantelzorgers	
	<u>Belasting</u>	Carer Strain Questionnaire (Robinson, 1983; Hadderingh et al., 1991).
	Tevredenheid	Philadelphia Geriatric Centre Morale Scale (Lawton 1975; Ryden & Knopman, 1989; Dröes, 1991)
	Gezondheid	General Health Questionnaire (GHQ-28; Goldberg & Hillier, 1979)
	<u>Determinanten van belasting</u>	
	Eenzaamheid	Loneliness Scale (De Jong-Gierveld & Tilburg, 1990)
	Gevoel van competentie	aangepaste versie Feeling of Competence Scale (Teunisse & De Haan, 1994)
	Coping	Jalowiec Coping Scale (Jalowiec, 1987; 1991)
	Sociale steun	Social Support list (Van Eijk et al., 1994)
	Diensten	Services list (Schulz, 1991)
	Mensen met dementie	duur start deelname OC/dagbehandeling tot verpleeghuisopname
Resultaten	<p>Na 3 maanden ervoeren de mantelzorgers van de OC-groep, vergeleken met de reguliere dagbehandelingsgroep, meer steun van professionele instanties en maakten zij meer gebruik van de copingstrategie 'vermijden van moeilijke situaties'. Na 7 maanden voelden de mantelzorgers in de OC-groep zich ook competent, dat wil zeggen beter in staat de zorg op zich te nemen, maar zij voelden zich niet minder belast dan de mantelzorgers van de dagbehandelingsgroep. Terugkijkend naar hun situatie voor deelname aan de ondersteuning gaven mantelzorgers van de OC-groep wel aan zich relatief minder belast te voelen dan voordat zij gebruik maakten van het ontmoetingscentrum. . Na zeven maanden was van de mensen met dementie die deelnamen aan de OC 7,5% opgenomen in een verpleeghuis, terwijl van de gebruikers van dagbehandeling 30,3% was opgenomen. Van degenen die waren opgenomen in het verpleeghuis was de gemiddelde deelname aan OC en reguliere dagbehandeling respectievelijk 51,2 weken en 24,8 weken. Dit lijkt erop te duiden dat mantelzorgers door de ondersteuning in ontmoetingscentra de zorgtaak thuis langer kunnen volbrengen waardoor verpleeghuisopname van de persoon met dementie wordt uitgesteld.</p> <p>Zie Dröes et al. (2004b) voor de effecten van dit ondersteuningsprogramma op mensen met dementie.</p>	
Implementatie-materiaal	<p>Voor materiaal en cursussen beschikbaar, zie: http://www.vumc.nl/afdelingen/ontmoetingcentradementie/</p>	

E = experimentele groep; C = controlegroep
 * corresponderend auteur